

Aan de colleges van burgemeester en
wethouders van de Friese gemeenten

Leeuwarden, 15 maart 2022
Verzonden, **15 MAART 2022**

Ons kenmerk : 01974906
Afd./Opgave : Bestuurszaken
Behandeld door : I. Koenders / (058) 292 50 19 of i.s.koenders@fryslan.frl
Uw kenmerk :
Bijlage(n) :

Onderwerp : Gezamenlijke inzet interbestuurlijke opgaven

Geacht college,

Met de raadsverkiezingen in aantocht staat het Friese lokaal bestuur aan de vooravond van een nieuwe bestuursperiode. Deze periode zal zich kenmerken door een aantal grote en urgente maatschappelijke opgaven, die de bestuurlijke grenzen overstijgen, en waarvoor een bijdrage van alle bestuurslagen van het Friese openbaar bestuur wordt gevraagd. Te denken valt daarbij onder andere aan de energie-transitie, de woningbouwopgave, de klimaat-adaptatie, de veenweide-aanpak, de toekomst van de landbouw, circulaire economie, arbeidsmarkt en infrastructuur. Stuk voor stuk opgaven die een sterke ruimtelijke gebieds-specifieke impact kennen, die onderling ook duidelijke raakvlakken hebben, en dit in een tijd van grote financiële uitdagingen.

De Nederlandse staatsinrichting lijkt op het eerste gezicht overzichtelijk: Rijk, gemeenten, provincies en waterschappen, elk met hun eigen taken en bevoegdheden. De praktijk is echter veel complexer, zeker daar waar het opgaven betreft die in gezamenlijkheid zullen moeten worden opgepakt. Dit netwerk van interbestuurlijke samenwerkingsverbanden moet effectief, maar ook politiek-bestuurlijk transparant ingericht worden. Dit vraagt om een overheid die in kan spelen op veranderende omstandigheden en zorgt voor verbindingen met zowel inwoners als private en maatschappelijke organisaties, zodat ook zij hun bijdrage

kunnen leveren. De samenleving heeft gemeenten, provincies, waterschappen en een rijksoverheid nodig die door intensieve samenwerking 'als één overheid' opereren.¹

De maatschappelijke opgave zou daarbij het vertrekpunt moeten zijn in de aanpak en niet de wijze waarop overheden zijn georganiseerd. Graag doen wij door middel van deze brief de oproep om onze gezamenlijke inzet op deze interbestuurlijke opgaven in de komende bestuursperiode - zowel die van de gemeenten in de periode 2022-2026 als die van de provincie in de periode 2023-2027 - optimaal op elkaar te laten aansluiten.

Concreet willen wij u oproepen om als Friese gemeenten in gezamenlijkheid met een propositie richting ons college te komen, waarin de meest elementaire beleidsinhoudelijke 'rode draden' uit de 18 nieuwe gemeentelijke akkoorden een aanzet vormen voor een inhoudelijke agenda voor de samenwerking met de provincie. Een dergelijke 'envelop' kan daarmee dienen als input voor het provinciale formatieproces, zodat gemeenten en provincie de bestuurlijke opgaven en agenda's in de komende bestuursperiode optimaal op elkaar kunnen afstemmen. Daarnaast kan een dergelijke tijdige 'envelop' zich uiteraard ook reeds dienstbaar tonen ten behoeve van het provinciale begrotingsproces 2023 en het opstellen van de diverse verkiezingsprogramma's.

Wij kunnen ons voorstellen dat hiervoor de coördinerende en faciliterende rol van de Vereniging van Friese Gemeenten (VFG) wordt benut. Graag is ons college bereid om een dergelijke propositie voor een samenwerkingsenvelop met u te bespreken in de VFG-najaarsledenvergadering. Via deze route kunnen wij de samenwerking 'als één overheid' in Fryslân op een effectieve wijze inhoudelijk inrichten.

Wij zouden het zeer op prijs stellen als uw gemeente bereid is aan deze oproep gehoor te geven. Indien gewenst zijn commissaris Brok en gedeputeerde Douwstra te allen tijde bereid om over dit verzoek met u in gesprek te gaan.

Gedeputeerde Staten van Fryslân,

drs. A.A.M. Brok, voorzitter

R.E. Bouius - Riemersma, MBA MCM, secretaris

¹ In recente adviezen van gezaghebbende instanties zoals de Raad voor het Openbaar Bestuur ("[Rol nemen, ruimte geven](#)", "[Rust-Reinheid-Regelmaat](#)", "[Droomland of niemandsland. Uitgangspunten voor het besturen van regio's](#)") en de Raad van State ("[Voorlichting over interbestuurlijke verhoudingen](#)") wordt aandacht besteed aan de noodzaak om de gezamenlijke uitvoeringskracht te maximaliseren. Tegelijk blijkt ook dat een dergelijke (overheids)samenwerking in de praktijk niet zo gemakkelijk te realiseren is, zo is ook vastgesteld door de commissie Ter Haar (Studiegroep Interbestuurlijke en Financiële Verhoudingen, "[Als één overheid slagvaardig de toekomst tegemoet](#)").

I.a.a.:

Vereniging van Friese gemeenten
Postbus 935
8901 BS Leeuwarden

Dagelijks Bestuur Wetterskip Fryslân
Postbus 36
8900 AA Leeuwarden